

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Дипломске академске студије

Студијски програм: Студије трећег циклуса – докторске студије

Назив предмета	Критичка анализа дискурса: квалитативне методе у лингвистици			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	И	4	30	10
Наставници	Проф. др Данијела Мајсторовић			

Условљеност другим предметима

Циљеви изучавања предмета:

Циљ овог теоријско-апликативног курса јесте упознавање студената са основном теоријским претпоставкама унутар критичке анализе дискурса као и проширивање лингвистичког односно аналитичког знања усвојеног на додипломским студијима кад је у питању анализа текста и контекста. Овај процес такође подразумева увођење студената у дискусију о савременим друштвено-теоријским погледима на критичку анализу уопште као и на различите дискурсе који обликују глобалну јавну комуникацију испољавајући се кроз разноврсне, хибридне жанрове који у себи носе елементе различитих идеологија.

Исходи учења (стечена знања):

КАД се првенствено бави питањима моћи, идеологије и хегемоније кроз рекурзивно истраживање текста и контекста (нпр. локалних, институционалних и друштвених домена). По завршетку курса, студенти/киње стичу примјениво знање КАД и њене примјене у етнографском и квалитативном истраживању у различитим пољима (нпр. социологија, образовање, медији, политика, економија). Студенти/киње се упознају са кратким историјским предгледом КАД те анализирају шта значе термини „критика“ и „дискурс“. На курсу се студенти такође упознају са системичко-функционалном лингвистиком као аналитичким оруђем КАД будући да се преко ње сагледавају међусобне везе између језика, друштвених система и друштвених догађаја.

Садржај предмета:

У предмету се изучавају различити приступи унутар КАД као што су дискурсно-историјски приступ Рут Водак, когнитивни приступ Теуна Ван Дајка као и текстуално оријентисана анализа дискурса Нормана Ферклафа. Иако све три приступа карактерише фукодијанско схватање дискурса (говора) као праксе која обликује друштво и која је истовремено обликована од стране друштва, КАД подразумева да се интринсичка својства неког дискурса могу лингвистички анализирати како би се утврдили међусобни утицаји формално лингвистичких особина (функционална лингвистика) и конкретних друштвених пракси (друштвена теорија и истраживање).

Методе наставе и савладавања градива:

Монолошка и дијалогска, те самосталан истраживачки рад студента.

Литература:

Caldas-Coulthard, Carmen Rosa, and Coulthard, Malcolm, (editors) (1996) *Texts and Practices: Readings in Critical Discourse Analysis*, London: Routledge.
Chouliaraki L. and N. Fairclough (1999) *Discourse in Late Modernity - Rethinking Critical Discourse Analysis*, Edinburgh: Edinburgh University Press.
Fairclough, N. (1992a) *Discourse and Social Change*, Cambridge: Polity Press.

- Fairclough, N. (1992b) 'Discourse and Text: Linguistic and Intertextual Analysis Within Discourse Analysis', *Discourse and Society* 3 (2): 193-217.
- Fairclough, N. (1995a) *Media Discourse*, London: Edward Arnold.
- Fairclough, N. (1995b) *Critical Discourse Analysis*, London: Longman.
- Fairclough, N. (2003) *Analysing Discourse: Textual Analysis for Social Research*, London: Routledge.
- Fairclough, N. (2006) *Language and Globalization*, London: Routledge.
- Halliday, M.A.K. (1994) *An Introduction to Functional Grammar*. London: Arnold.
- Van Dijk, T. (1993a) 'Principles of Critical Discourse Analysis'. *Discourse and Society* 4 (2): 249-283.
- Van Dijk, T. (1993b) *Elite Discourse and Racism*. London, New Delhi, Newbury park: Sage Publications Inc.
- Van Dijk, T. (ed.). (1997) *Discourse Studies: A Multidisciplinary Introduction: Discourse as Structure and Process and Discourse as Social Interaction: Vol.1 (1997a) and Vol.2 (1997b)* London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage.
- Verschueren, J. (1999) *Understanding Pragmatics*. London, New York: Arnold.
- Volosinov, V.N. (1973) *Marxism and the philosophy of language*. New York: Seminar Press.
- Wodak, R. et al (1999) *The Discursive Construction of National Identity*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Wodak, R. and Reisigl, M. (2001) *Discourse and Discrimination: Rhetorics of Racism and Antisemitism*. London: Routledge.
- Wodak, R. and Meyer, M (2001) *Methods of Critical Discourse Analysis*. London: SAGE.

Облици провјере знања и оцјењивање:

Испитни писмени и усмени рад	60				
Преглед литературе	40				

Посебна назнака за предмет:

Име и презиме наставника који је припремио податке: Проф. др Данијела Мајсторовић